

S	I	t	r	а	K	а	n	d	I	d	а	t	а	•

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA Izpitna pola 1

Šolski esej (najmanj 700 besed)

Torek, 5. maj 2015 / 120 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi dva konceptna lista in dva ocenjevalna obrazca.

Priloga z izhodiščnim besedilom za razlagalni/interpretativni esej je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati naloge, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola vsebuje navodila za razpravljalni in razlagalni/interpretativni esej. Esej naj obsega najmanj 700 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 50.

V preglednici zaznamujte izbrani esej z "x".

Pišite **v izpitno polo** z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pišite čitljivo in skladno s pravopisnimi pravili, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljiv esej bo ocenjen z 0 točkami. Osnutek eseja pišite na konceptna lista. Osnutek se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Scientia Est Potentia Est Potentia Scientia Est Potentia Est Pot Scientia Est Potentia Est Potentia Scientia Est Potentia Est Pot Scientia Est Potentia Est Po Scientia Est Potentia Est Potent Scientia Est Potentia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Est Potentia Scientia Est Potentia Est Pot Scientia Est Potentia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Est Potentia Scientia Est Potentia Est Pot Scientia Est Potentia Est Po Scientia Est Potentia Est Potent Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia

Priloga k izpitni poli 1 (M151-103-1-1)

Nathalie Sarraute: Otroštvo (odlomek)

Nathalie Sarraute: Otroštvo. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2014. 59-61.

Čutila sem, kako se od Kolja, od njegovih okroglih lic, kratkovidnih oči in debelušnih rok širi nekakšna mehkoba, dobrota ... Všeč mi je bilo, da je včasih občudujoče, skoraj z oboževanjem gledal mamo, da je mene dobronamerno pogledal, da je njegov smeh z lahkoto privrel na dan. Kadar je hotel v pogovoru z mamo pokazati, da ni istega mnenja, je s prijazno nepotrpežljivim glasom uporabil vedno iste besede: »Oh, pusti to, lepo te prosim« ... ali »Saj sploh ni tako, nič takega« ... nikoli resničnega nezadovoljstva, niti sence nasilnosti. Nisem dobro razumela, kaj sta govorila, mislim, da sta se najpogosteje pogovarjala o pisateljih, o knjigah ... zgodilo se je, da sem med njimi prepoznala nekatere iz »kvartetov«.

To, kar je velo med Koljem in mamo, ta topli tok, to žarenje, sem sprejemala tudi jaz, kot valove ...

- Nekoč pa ... se spomniš ...
- Toda to sem čutila še dolgo potem ... saj veš, da v tistem trenutku ...
- Oh, v tistem trenutku še posebej ... in dokaz za to je, da so te besede ostale v tebi za vedno, besede, ki si jih slišala samo takrat ... kratko reklo ...
- Mama in Kolja sta se delala, kot da se tepeta ... zabavala sta se, jaz pa sem hotela sodelovati, postavila sem se na mamino stran, objela sem jo, kakor bi jo hotela braniti, ona pa me je rahlo odrinila ... »Pusti, no ... žena in mož sta vedno na isti strani.« In sem se umaknila ...
 - Tako hitro, kot če bi te grobo potisnila stran.
- In kljub temu je bilo to, kar sem začutila tisti trenutek, zelo lahno … bilo je kot zven kozarca, ko se ga rahlo dotakneš …
 - Res tako misliš?
- V tistem trenutku se mi je zdelo, da mama misli, da jo hočem zares braniti, kot da bi jaz mislila, da ji preti nevarnost in me hoče pomiriti ... Pusti ... ne boj se, nič se mi ne more zgoditi ... »Žena in mož sta vedno na isti strani.«
- In to je vse? Nisi čutila nič drugega? Ampak poglej ... mama in Kolja se pogovarjata, razvnemata se, delata se, kot da se tepeta, smejeta se, ti se približaš, oklepaš se maminega krila, ona pa se te otrese ... »Pusti, no, žena in mož sta vedno na isti strani« ... malo razdraženo ...
 - Res je ... motila sem njuno igro.
 - Daj, no, potrudi se ...
 - Hotela sem se vmešati ... se vriniti tja, kjer zame ni bilo nobenega prostora.
 - Dobro, nadaljuj ...
 - Bila sem tujek ... ki je bil v napoto ...
- Ja, tujek. Ne bi mogla bolje povedati. Prav to si čutila takrat, in še kako močno ...
 Tujek ... Organizem ga mora prej ali slej izvreči ...
 - Ne, na to nisem pomislila ...
- Nisi pomislila, seveda ne, to ti priznam ... pojavilo se je nerazločno, neresnično ... kot neznana gora, ki se kar naenkrat pokaže iz megle ... in jo spet pokrije gosta megla ...
 - Ne, predaleč greš ...
 - Ne. Čisto blizu ostajam in ti to dobro veš.

Prazna stran

1. RAZPRAVLJALNI ESEJ

POGLED SKOZI OTROŠKE OČI

Otroci marsikaj doživljajo drugače kot odrasli. Tudi Nataša in Bubi nista izjemi, zato se po otroško spontano odzoveta, ko vstopita v njuno življenje polsestra Lili in nečakinja Gizela. Bi znali pojasniti, zakaj ju sprejmeta drugače kot odrasli v družini? Primerjajte njun poznejši odnos do deklic in ga ponazorite z dogodkom oz. s pripetljajem. Bubi za Gizelo pravi, da je vsem prirasla k srcu. Katera oseba in zakaj pa se močno priljubi Nataši? Čigav otroški svet, Bubijev ali Natašin, vam je doživljajsko bližji in zakaj?

Pazite na jezik, zgradbo in slog svojega pisanja. Esej naj obsega najmanj 700 besed.

2. RAZLAGALNI/INTERPRETATIVNI ESEJ

Nathalie Sarraute: Otroštvo (odlomek)

Nathalie Sarraute: Otroštvo. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2014. 59-61.

Pripovedovalka v *Otroštvu* vztrajno tipa za delci spomina, ki so še živi in pristni. Kako se v prvem odstavku odlomka spominja razmerja med materjo in Koljem ter svoje vloge v njem? Ali bi znali pojasniti, kako ji v nadaljevanju odlomka sogovornik, »drugi glas«, pomaga prodreti pod površino konvencionalnih občutij? Kakšna so Natašina občutja pod površino ter s katerimi slogovnimi in jezikovnimi sredstvi so prikazana? Povzemite še dva pripetljaja oziroma dogodka, ko materine besede zaznamujejo Natašino otroštvo, in ovrednotite materino ravnanje ter njeno vlogo pri Natašinem odraščanju.

Pazite na jezik, zgradbo in slog svojega pisanja. Esej naj obsega najmanj 700 besed.

Prazna stran

NASLOV IZBRANEGA ESEJA

